Polska na czasie

STOWARZYSZENIE PORADNIA POLONIJNA

Mowa, język, komunikacja

SCENARIUSZ ZAJĘĆ

Trening uważnego ucha i sprawnego języka

Dzieci w wieku 6-10 lat

Autorka: Anna Szkotak

Opracowanie graficzne: Monika Lewandowska

INSTYTUT ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO

Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

SCENARIUSZ ZAJĘĆ

Dlaczego warto poruszyć ten temat?

Mowa, język i komunikacja pomagają budować relacje, uczyć się i wyrażać własne myśli. Dzieci uczące się języka polskiego poza Polską często posługują się na co dzień dwoma językami. Mogą rozumieć po polsku więcej, niż potrafią powiedzieć, szukać odpowiednich słów lub mieć niewiele okazji do swobodnej rozmowy.

Warto więc tworzyć sytuacje, w których dzieci mogą słuchać polszczyzny i podejmować próby komunikacji bez obawy przed oceną. Rozwijanie języka to nie tylko poznawanie słów, lecz także uważne słuchanie, rozumienie poleceń, zapamiętywanie informacji oraz prowadzenie rozmowy.

Scenariusz łączy zabawę, współpracę i zadania osadzone w codziennych sytuacjach. Wspiera słownictwo, pamięć słuchową, rozróżnianie dźwięków mowy i wyraźne wypowiadanie się. Każde dziecko może uczestniczyć na miarę swoich możliwości: wskazywać obrazki, nazywać je albo budować dłuższe wypowiedzi.

Co rozwijamy podczas zajęć?

- Uważnie słuchamy i rozpoznajemy dźwięki.
- Rozróżniamy podobnie brzmiące słowa i wyrażenia.
- Zapamiętujemy informacje i wykonujemy polecenia.
- Łączymy głoski lub sylaby w wyrazy.
- Mówimy wyraźnie, słuchamy siebie nawzajem i współpracujemy.

INSTYTUT ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO
Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

SCENARIUSZ ZAJĘĆ

Przygotuj zajęcia

Grupa: dzieci w wieku 6-10 lat • Praca w kręgu, indywidualnie i w parach

Czas i organizacja

Całość zajmuje około 85-105 minut. Możesz podzielić scenariusz na dwa spotkania: kroki 1-3 oraz kroki 4-6. W razie potrzeby zaplanuj krótką przerwę ruchową.

Materiały

- Karty pracy i karty nauczyciela z tego scenariusza. Spis załączników ze stronami znajduje się na stronie 12.
- Nagranie nr 1 oraz urządzenie do jego odtworzenia. Nagranie jest dołączane osobno; opis wykorzystania znajdziesz w załączniku nr 2.
- Ołówki, gumki i kredki: m.in. czerwoną, czarną, zieloną, szarą i żółtą. Nożyczki przydadzą się do wycięcia kart sposobów mówienia.
- Miejsce do rozmowy w kręgu i pracy przy stolikach. Karty można również wyświetlić na ekranie.

Przed spotkaniem

Wydrukuj potrzebne karty w formacie A4. Sprawdź nagranie i głośność. Przejrzyj ilustracje oraz słowa, które mogą być nowe dla dzieci. Pozostałe komunikaty i polecenia czytaj z kart nauczyciela.

Dzieci rozpoczynające naukę polskiego mogą odpowiadać gestem, wskazywać ilustracje i używać pojedynczych słów. Dzieci mówiące swobodniej mogą rozwijać odpowiedzi, uzasadniać je i tworzyć krótkie dialogi.

INSTYTUT ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO
Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

WPROWADZENIE

Zaczynamy od słuchania

Czas: około 5 minut • Rozmowa w kręgu

Zapytaj dzieci, jakie dźwięki słyszały dziś w drodze do szkoły lub przed zajęciami. Przyjmij różne odpowiedzi i pozwól dzieciom naśladować wybrane odgłosy.

Wspólnie zastanówcie się, do czego przydaje się uważne słuchanie. Pomaga nam zauważać to, co dzieje się wokół, rozumieć polecenia i rozmawiać z innymi.

Powiedz, że podczas zajęć będziecie rozpoznawać dźwięki, szukać podobnie brzmiących słów, zapamiętywać informacje, rysować według poleceń i bawić się głosem.

Umowa na wspólną zabawę

Słuchamy siebie nawzajem, dajemy sobie czas na odpowiedź i możemy poprosić o powtórzenie. Nie trzeba znać wszystkich słów, żeby wziąć udział w zabawie.

INSTYTUT ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO

Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

KROK 1

Co słyszysz?

Czas: około 15 minut • Załączniki nr 1 i 2

Nagranie nr 1

Rozdaj kartę „Co słyszysz?”. Wspólnie obejrzyjcie ilustracje i upewnij się, że dzieci wiedzą, co przedstawiają. Wyjaśnij, że nie wszystkie obrazki będą pasować do usłyszanych dźwięków.

Odtwórz nagranie nr 1. Po każdym odgłosie zatrzymaj nagranie, aby dzieci mogły wskazać właściwy obrazek lub zaznaczyć kółko pod nim. W razie potrzeby odtwórz fragment ponownie.

Wspólnie sprawdźcie odpowiedzi. Zapytaj: „Co słyszysz?”, „Gdzie można usłyszeć taki dźwięk?” i „Z czym ci się kojarzy?”. Zachęć dzieci do nazywania dźwięków i dzielenia się skojarzeniami.

Dzieci, które swobodniej mówią po polsku, mogą ułożyć zdanie, np. „Tramwaj jedzie przez miasto” lub „Mewy latają nad morzem”. Podsumuj, że uważne słuchanie pomaga rozumieć otoczenie i innych ludzi.

Wskazówka metodyczna

Przyjmuj odpowiedzi słowem, gestem lub wskazaniem. Jeśli nazwa jest nowa, podaj ją i pozwól dziecku powtórzyć ją bez pośpiechu. Nagranie jest osobnym materiałem; wskazówki do jego użycia znajdziesz na stronie 14.

INSTYTUT ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO
Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

KROK 2

Czy usłyszałeś to samo?

Czas: 10-15 minut • Załączniki nr 3 i 4

Zapytaj dzieci, czy zdarzyło im się pomylić podobnie brzmiące słowa. Pokaż przykład „koza” i „kosa”: zmiana jednej głoski sprawia, że wyraz znaczy coś innego. Wyjaśnij, że na karcie są także inne podobnie brzmiące wyrazy i wyrażenia.

Rozdaj obie strony karty „Czy usłyszałeś to samo?”. Obejrzyjcie ilustracje i krótko wyjaśnijcie ich znaczenie. Następnie czytaj po jednym wyrazie lub wyrażeniu z karty nauczyciela, zachowując podaną kolejność.

Po każdym przykładzie dzieci zaznaczają kółko przy właściwym obrazku. Mów wyraźnie, w naturalnym tempie, i zostaw czas na odpowiedź. W razie potrzeby powtórz przykład.

Sprawdźcie odpowiedzi i porównajcie wybrane pary. Dzieci mogą nazwać obrazek, wyjaśnić znaczenie słowa lub ułożyć z nim zdanie. Na koniec przypomnij, że uważne słuchanie ułatwia porozumiewanie się.

Wskazówka metodyczna

Celem jest słuchanie i dostrzeganie różnic, a nie ocenianie wymowy. Gdy pojawia się pomyłka, spokojnie przeczytaj oba przykłady i zaproś grupę do ponownego wsłuchania się w ich brzmienie.

INSTYTUT ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO

Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

KROK 3

Posłuchaj i zapamiętaj

Czas: około 15 minut • Załączniki nr 5 i 6

Zapytaj, czy dzieciom zdarzyło się zapomnieć, o co poprosił je ktoś bliski. Wyjaśnij, że w rozmowie ważne jest zarówno słuchanie, jak i zapamiętywanie informacji.

Rozdaj kartę „Posłuchaj i zapamiętaj". Nazwijcie przedstawione na niej przedmioty i zwierzę. Powiedz: „Najpierw posłuchaj całego zdania. Dopiero potem wskaż lub zaznacz obrazki, o których była mowa".

Czytaj komunikaty z karty nauczyciela. Zacznij od trzech elementów; w razie potrzeby powtórz zdanie. Dzieci mogą wskazywać obrazki albo zaznaczać je ołówkiem, a przed kolejnym zdaniem wymazywać zaznaczenia.

Po każdym komunikacie sprawdźcie odpowiedzi i przypomnijcie sobie usłyszane słowa. Zapytaj, co było najłatwiej zapamiętać. Dzieci, które są gotowe na trudniejsze zadanie, mogą słuchać zdań z czterema lub pięcioma elementami albo tworzyć własne komunikaty z obrazkami z karty.

Wskazówka metodyczna

Zwiększaj liczbę elementów dopiero wtedy, gdy grupa czuje się pewnie. Czytaj spokojnie i nie porównuj wyników dzieci. Własne zdania układaj tak, aby wszystkie wymienione elementy znajdowały się na karcie.

INSTYTUT ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO

Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

KROK 4

Posłuchaj i wykonaj

Czas: 10-15 minut • Załączniki nr 7 i 8

Rozdaj kartę z ilustracją parku. Obejrzyjcie ją wspólnie. Odszukajcie ławkę, drzewa, huśtawkę, alejkę i wózek z lodami. Sprawdź, czy dzieci rozumieją określenia „nad”, „pod”, „na”, „obok” i „między”.

Poproś dzieci o przygotowanie kredek. Wyjaśnij, że usłyszą polecenia i będą dorysowywać elementy w odpowiednich miejscach. Najpierw słuchają całego polecenia, a potem rysują.

Czytaj kolejno polecenia z karty nauczyciela. Po każdym daj dzieciom czas na rysunek. Jeśli trzeba, podziel dłuższe polecenie na dwa krótsze lub powtórz je w całości.

Po wykonaniu zadania porównajcie rysunki i porozmawiajcie o położeniu elementów. Zapytaj np.: „Co jest pod ławką?” i „Gdzie znalazły się kwiaty?”. Dzieci mogą wskazywać odpowiedzi lub opisywać je pełnym zdaniem.

Wskazówka metodyczna

Nie oceniaj umiejętności plastycznych. Liczy się rozumienie polecenia. Dziecko może narysować prosty symbol albo wskazać miejsce, w którym powinien znaleźć się dany element.

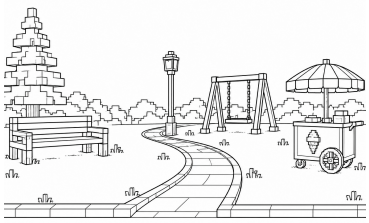

INSTYTUT ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO

Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

KROK 5

Jakie słowo usłyszałeś?

Czas: 10-15 minut • Załączniki nr 9 i 10

Zaproś dzieci do odgadywania słów. Rozdaj kartę „Jakie słowo usłyszałeś?” i wspólnie nazwijcie ilustracje. Wyjaśnij, że będziesz wypowiadać wyrazy w częściach, a zadaniem dzieci jest połączenie ich w całość.

Najpierw wypowiadaj głoski krótkich, znanych wyrazów, np. „k-o-t”, „l-a-s” i „m-a-k”. Korzystaj z karty nauczyciela. Po każdej próbie dzieci wskazują lub zaznaczają właściwy obrazek, a ty wypowiadasz cały wyraz.

W drugiej części dziel wyrazy na sylaby, np. „ry-ba” i „lal-ka”. Wspólnie powiedzcie całe słowo, a następnie wyklaszczcie jego sylaby. Wyraz „auto” wykorzystaj w tym wariancie: „au-to”.

Dzieci, które swobodniej posługują się polszczyzną, mogą wskazać pierwszą lub ostatnią głoskę w wybranych prostych wyrazach. Podsumuj, że uważne słuchanie części wyrazów wspiera naukę mówienia, czytania i pisania.

Wskazówka metodyczna

Wyraźnie rozdziel zabawę w łączenie głosek od łączenia sylab. Wypowiadaj głoski, a nie nazwy liter; nie dodawaj do spółgłosek dodatkowego „y”. Dobierz poziom do możliwości dzieci.

kot

las

mak

INSTYTUT ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO

Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

KROK 6

Powiedz tak, aby każdy Cię zrozumiał

Czas: około 15 minut • Załącznik nr 11

Porozmawiaj z dziećmi o tym, co pomaga rozumieć rozmówcę. Wspólnie zauważcie znaczenie spokojnego tempa, odpowiedniej głośności i wyraźnego mówienia. Celem nie jest jak najszybsze wypowiedzenie zdania.

Rozdaj kartę ze zdaniami. Przeczytaj każde zdanie i poproś dzieci o wspólne powtórzenie. Ilustracje pomagają zrozumieć znaczenie wypowiedzi. Dzieci mogą też czytać samodzielnie.

Zaproponuj zabawę z głosem. Korzystaj z kart sposobów mówienia: cicho, trochę głośniej, jak prezenter radiowy, powoli, nieco szybciej, z radością lub ze zdziwieniem. Po próbach zapytaj, kiedy wypowiedź była najłatwiejsza do zrozumienia.

Dobierz dzieci w pary. Jedno wypowiada wybrane zdanie, a drugie mówi, co usłyszało, lub prosi o powtórzenie. Następnie zamieniają się rolami. Zachęcaj do życzliwej informacji: „Dobrze cię słyszę” albo „Powiedz proszę jeszcze raz, trochę wolniej”.

Wskazówka metodyczna

Nie poprawiaj każdej głoski. Wspieraj odwagę w mówieniu i dbaj o komfort dzieci. Można powtarzać krótsze fragmenty lub pojedyncze słowa. „Głośniej” oznacza wyraźniej słyszalnie, bez krzyku.

INSTYTUT ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO

Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

PODSUMOWANIE I JĘZYKOWE WYZWANIE

Co zabieramy ze sobą?

Czas: 5-10 minut • Załącznik nr 12

Zaproś dzieci do krótkiej rozmowy o zajęciach. Możecie dokończyć zdania:

- „Dzisiaj najlepiej zapamiętałem / zapamiętałam…”
- „Najbardziej podobało mi się…”
- „Gdy nie rozumiem, mogę…”

Podkreśl, że słuchanie, zapamiętywanie i wyraźne mówienie przydają się w codziennych rozmowach. Podziękuj dzieciom za współpracę i podejmowanie prób.

Moje językowe wyzwanie

Rozdaj kartę z propozycjami wyzwań. Każde chętne dziecko wybiera jedno zadanie, które sprawi mu przyjemność i które wykona w domu lub w najbliższym tygodniu. W razie potrzeby przeczytaj propozycje i pomóż dokonać wyboru.

Dobrowolnie i bez oceny

Na kolejnym spotkaniu zaproś chętne dzieci do opowiedzenia o doświadczeniu. Nie oceniaj wykonania zadania. Chodzi o radość korzystania z polskiego w rozmowach, zabawie i czasie spędzanym z bliskimi.

INSTYTUT ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO

Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

MATERIAŁY DO ZAJĘĆ

Załączniki w jednym miejscu

Karty pracy mają białe tło i są przeznaczone do druku w formacie A4. Karty nauczyciela zawierają słowa, komunikaty i polecenia potrzebne podczas zajęć.

1. **Co słyszysz?** Karta pracy — 13
2. **Nagranie nr 1** Informacja dla nauczyciela — 14
3. **Czy usłyszałeś to samo?** Karta pracy, dwie strony — 15-16
4. **Słowa do przeczytania** Karta nauczyciela — 17
5. **Posłuchaj i zapamiętaj** Karta pracy — 18
6. **Komunikaty do zapamiętania** Karta nauczyciela — 19
7. **Posłuchaj i wykonaj** Karta pracy — 20
8. **Polecenia do rysowania** Karta nauczyciela — 21
9. **Jakie słowo usłyszałeś?** Karta pracy — 22
10. **Głoski i sylaby** Karta nauczyciela — 23
11. **Powiedz tak, aby każdy Cię zrozumiał** Zdania i karty sposobów mówienia — 24-25
12. **Moje językowe wyzwanie** Karta dla dziecka — 26

INSTYTUT ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO

Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

ZAŁĄCZNIK NR 1 • KARTA PRACY

Co słyszysz?

Imię: _____

Posłuchaj nagrania. Znajdź pasujący obrazek i zaznacz kółko pod nim.

morze i mewy ○

telewizor ○

rower ○

kanarek ○

samochód ○

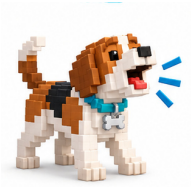
pies ○

zegar z kukułką ○

tramwaj ○

deszcz ○

samolot ○

kibice ○

pralka ○

traktor ○

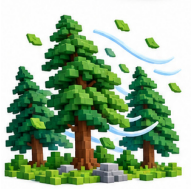
las ○

kran ○

pociąg ○

INSTYTUT ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO
Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

ZAŁĄCZNIK NR 2 • DLA NAUCZYCIELA

Nagranie nr 1

Nagranie jest osobnym materiałem do kroku 1. Przed zajęciami sprawdź dostępność pliku, jego kolejność i głośność. Ta strona zawiera wskazówki do pracy; nie zastępuje pliku audio.

Jak korzystać z nagrania?

- Najpierw obejrzyjcie kartę pracy z załącznika nr 1. Nie zapowiadaj dzieciom, które dźwięki usłyszą.
- Odtwarzaj po jednym fragmencie. Zatrzymuj nagranie na czas wskazania lub zaznaczenia obrazka.
- W razie potrzeby wróć do wybranego fragmentu. Dopiero po odpowiedzi porozmawiajcie o rozpoznanym odgłosie.

Zestaw do dopasowania nagrania

Do ćwiczenia przewidziano osiem odgłosów odpowiadających obrazkom: morze i mewy, rower, tramwaj, kibice, pies, las, deszcz oraz pociąg. Pozostałe ilustracje na karcie są dodatkowymi możliwościami wyboru.

Sprawdź zgodność przed zajęciami

Dostosuj kolejność odpowiedzi do ostatecznej wersji nagrania. Jeśli jego zawartość się zmieni, sprawdź, czy każdemu odgłosowi odpowiada obrazek na karcie.

INSTYTUT ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO
Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

ZAŁĄCZNIK NR 3 • KARTA PRACY

Czy usłyszałeś to samo?

Część 1 z 2

Imię: _____

Posłuchaj. W każdej parze zaznacz kółko pod obrazkiem, który pasuje do usłyszanych słów.

1.		koza ○		kosa ○
2.	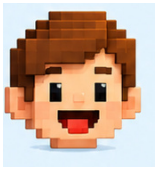	buzia ○		burza ○
3.	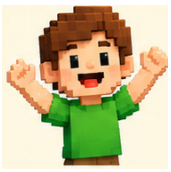	cieszę się ○		czeszę się ○
4.	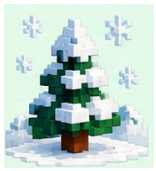	w zimie ○		w Rzymie ○
5.		buty ○	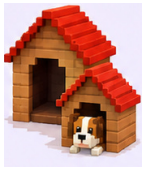	budy ○

INSTYTUT ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO

Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

ZAŁĄCZNIK NR 3 • KARTA PRACY

Czy usłyszałeś to samo?

Część 2 z 2

Imię: _____

Posłuchaj. W każdej parze zaznacz kółko pod obrazkiem, który pasuje do usłyszanych słów.

6.

żabka ○

czapka ○

7.

płotek ○

młotek ○

8.

półka ○

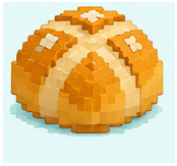

bułka ○

9.

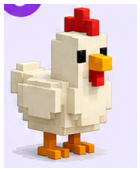

kura ○

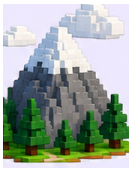

góra ○

INSTYTUT ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO
Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

ZAŁĄCZNIK NR 4 • KARTA NAUCZYCIELA

Słowa do przeczytania

Do kroku 2 • Karta pracy na stronach 15-16

Przeczytaj po jednym przykładzie z poniższej listy. Po każdym daj dzieciom czas na zaznaczenie odpowiedzi. Liczby odpowiadają parom na karcie pracy.

1.	**kosa**	Para: koza / kosa
2.	**burza**	Para: buzia / burza
3.	**czeszę się**	Para: cieszę się / czeszę się
4.	**w zimie**	Para: w zimie / w Rzymie
5.	**buty**	Para: buty / budy
6.	**żabka**	Para: żabka / czapka
7.	**płotek**	Para: płotek / młotek
8.	**bułka**	Para: półka / bułka
9.	**góra**	Para: kura / góra

Druga runda

Możesz przeczytać drugie słowo lub wyrażenie z każdej pary. Najpierw poproś o wymazanie zaznaczeń albo zastosuj inny sposób odpowiedzi, np. wskazywanie.

Nie wszystkie pary różnią się tylko jedną głoską. Mów o podobnie brzmiących słowach i wyrażeniach. Do pokazania zmiany jednej głoski wykorzystaj parę „koza / kosa”.

INSTYTUT ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO

Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

ZAŁĄCZNIK NR 5 • KARTA PRACY

Posłuchaj i zapamiętaj

Imię: _____

Najpierw posłuchaj całego zdania. Potem wskaż lub zaznacz wszystkie obrazki, o których była mowa.

książka ○

jabłko ○

kredki ○

nożyczki ○

zeszyt ○

ołówek ○

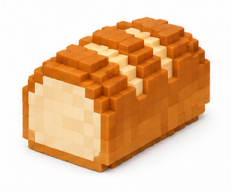
chleb ○

mleko ○

banany ○

ser ○

miś ○

aparat ○

komiks ○

piłka ○

pies ○

rower ○

czapka ○

plecak ○

bidon ○

lupa ○

INSTYTUT ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO
Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

ZAŁĄCZNIK NR 6 • KARTA NAUCZYCIELA

Komunikaty do zapamiętania

Do kroku 3 • Karta pracy na stronie 18

Czytaj spokojnie. Dzieci zaznaczają obrazki dopiero po usłyszeniu całego zdania. Przed kolejnym komunikatem usuwają zaznaczenia lub po prostu wskazują odpowiedzi.

Trzy elementy

- W plecaku są książka, jabłko i kredki.
- W sklepie kupiliśmy chleb, mleko i banany.
- Na stole leżą zeszyt, ołówek i nożyczki.
- Na wakacje do Polski zabieram misia, aparat i komiks.
- Przy rowerze widzę psa, piłkę i plecak.

Cztery elementy

- Na stole leżą zeszyt, ołówek, nożyczki i lupa.
- Na wyjazd pakuję misia, aparat, komiks i bidon.

Pięć elementów

- W parku widzę psa, piłkę, rower, plecak i czapkę.

Dobierz poziom

Zacznij od trzech elementów. Jeśli dziecko potrzebuje wsparcia, powtórz zdanie lub poproś o wskazanie tylko dwóch nazwanych rzeczy. Nie zwiększaj trudności kosztem swobody i radości zabawy.

INSTYTUT ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO
Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

ZAŁĄCZNIK NR 7 • KARTA PRACY

Posłuchaj i wykonaj

Imię: _____

Posłuchaj poleceń nauczyciela. Dorysuj elementy we właściwych miejscach.

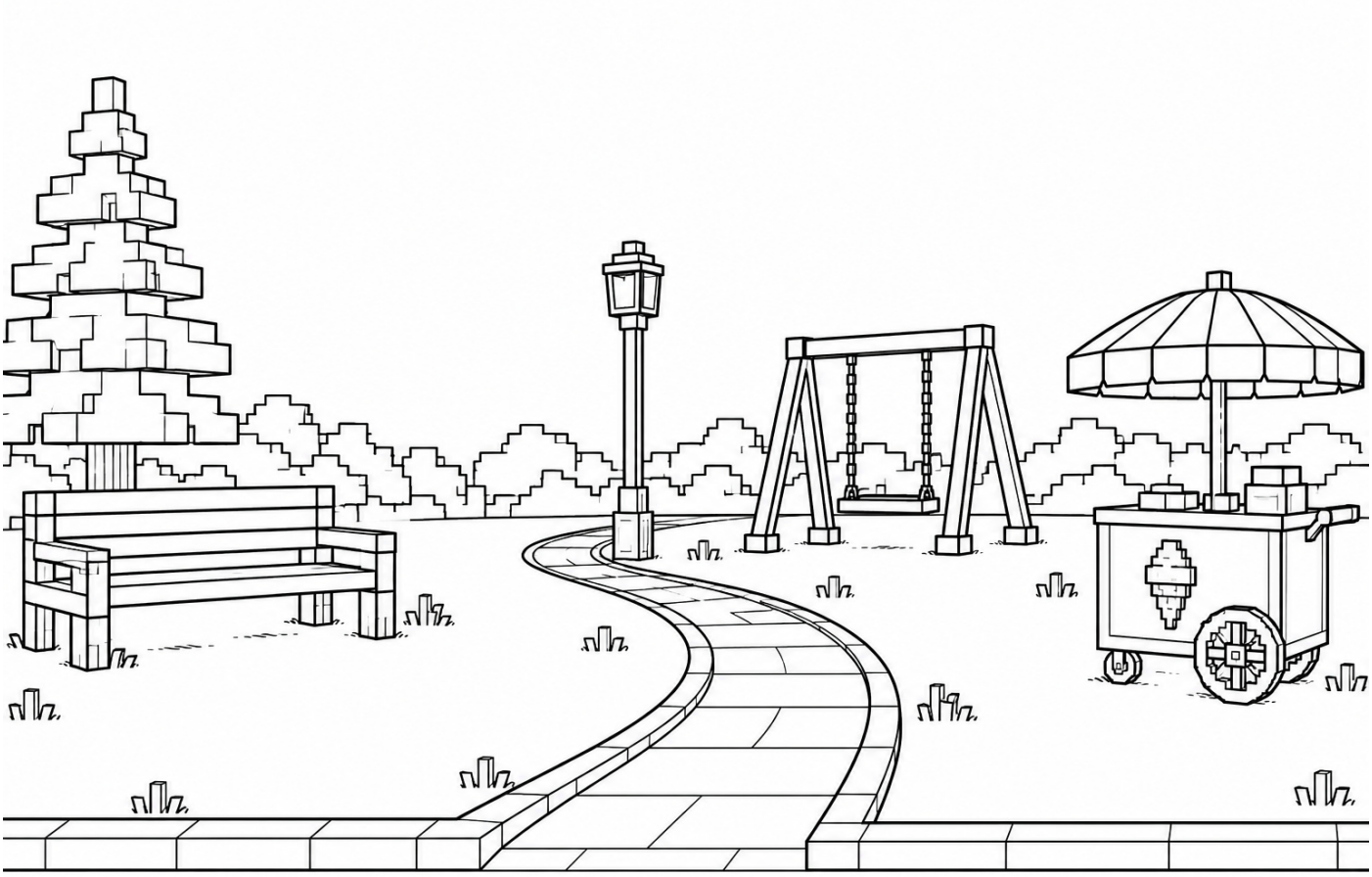

Najpierw słucham. Potem rysuję.

INSTYTUT ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO
Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

ZAŁĄCZNIK NR 8 • KARTA NAUCZYCIELA

Polecenia do rysowania

Do kroku 4 • Karta pracy na stronie 20

Przed rozpoczęciem nazwijcie elementy parku i sprawdźcie znaczenie określeń miejsca. Czytaj po jednym poleceniu. Poczekaj, aż dzieci skończą rysować.

1. Narysuj słońce nad najwyższym drzewem po lewej stronie.
2. Pod ławką narysuj czerwoną piłkę w czarne kropki.
3. Na oparciu ławki narysuj małego, szarego ptaka.
4. Obok wózka z lodami, po prawej stronie obrazka, narysuj zielony balon ze sznurkiem.
5. Między ławką a huśtawką narysuj dwa czerwone kwiaty.

Łatwiejszy wariant

Rozdziel informację o miejscu i wyglądzie, np. „Narysuj piłkę pod ławką. Pokoloruj ją na czerwono. Dodaj czarne kropki”. Pozwól dziecku wskazać miejsce przed rozpoczęciem rysowania.

Rozmowa po zadaniu

Zapytaj: „Co jest pod ławką?”, „Gdzie narysowałeś / narysowałaś balon?” i „Ile kwiatów jest między ławką a huśtawką?”. Przyjmuj odpowiedzi słowem, gestem lub zdaniem.

INSTYTUT ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO
Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

ZAŁĄCZNIK NR 9 • KARTA PRACY

Jakie słowo usłyszałeś?

Imię: _____

Posłuchaj części wyrazu. Połącz je w słowo i zaznacz właściwy obrazek.

kot

○

las

○

mak

○

ryba

○

buty

○

sok

○

lalka

○

auto

○

Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

ZAŁĄCZNIK NR 10 • KARTA NAUCZYCIELA

Głoski i sylaby

Do kroku 5 • Karta pracy na stronie 22

Poniższe zapisy są pomocą dla nauczyciela. W pierwszym wariancie wypowiadaj głoski; w drugim oddzielaj całe sylaby. Po odpowiedzi dziecka powiedz wyraz w całości.

Wariant 1. Łączymy głoski

k - o - t	kot
l - a - s	las
m - a - k	mak
s - o - k	sok
r - y - b - a	ryba
b - u - t - y	buty
l - a - l - k - a	lalka

Wariant 2. Łączymy sylaby

ry - ba	ryba
bu - ty	buty
lal - ka	lalka
au - to	auto

Jak prowadzić ćwiczenie?

Nie używaj nazw liter, np. „ka”, „el”, „em”, i nie dodawaj „y” do spółgłosek. Wyraz „auto” wykorzystaj w zabawie sylabowej. Przy wyklaskiwaniu słowa „kot”, „las”, „mak” i „sok” mają po jednej sylabie.

INSTYTUT ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO
Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

ZAŁĄCZNIK NR 11 • KARTA PRACY

Powiedz tak, aby każdy Cię zrozumiał

Imię: _____

Posłuchaj i powtórz lub przeczytaj zdania. Mów spokojnie i wyraźnie.

Lubię jeździć na rowerze.

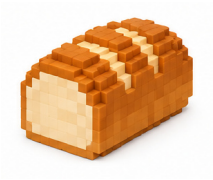

W piekarni kupiliśmy świeży chleb.

Nad morzem latają mewy.

Tramwaj jedzie przez miasto.

W górach spotkaliśmy owce.

INSTYTUT ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO
Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

ZAŁĄCZNIK NR 11 • KARTY SPOSOBÓW MÓWIENIA

Pobawmy się głosem

Wytnij karty wzdłuż cienkich linii. Wybierz zdanie ze strony 24 i wypowiedz je na wylosowany sposób.

Cicho

Tak, aby osoba obok cię usłyszała.

Trochę głośniej

Wyraźnie i bez krzyku.

Jak prezenter radiowy

Spokojnie, wyraźnie i z intonacją.

Powoli

Daj wybrzmieć każdemu słowu.

Nieco szybciej

Nadal mów wyraźnie.

Z radością

Niech w głosie słychać uśmiech.

Ze zdziwieniem

Pokaż głosem zaskoczenie.

Teraz zamiana!

Jedna osoba mówi, druga słucha. Potem zamieniacie się rolami.

INSTYTUT ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO
Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa

ZAŁĄCZNIK NR 12 • KARTA DLA DZIECKA

Moje językowe wyzwanie

Imię: _____

Wybierz jedno wyzwanie, które sprawi ci przyjemność. Zaznacz je i spróbuj wykonać w najbliższym tygodniu.

- ☐ Posłucham polskiej piosenki i opowiem, o czym była.
- ☐ Nauczę się pięciu nowych polskich słów.
- ☐ Przeczytam z rodzicem lub opiekunem krótki tekst po polsku.
- ☐ Opowiem komuś po polsku, jak minął mój dzień.
- ☐ Zapytam kogoś z rodziny o nowe polskie słowo lub ciekawe powiedzenie.
- ☐ Poszukam w domu pięciu przedmiotów i nazwę je po polsku.
- ☐ Obejrzę krótki film lub bajkę po polsku.
- ☐ Zagram z rodziną w grę, podczas której będziemy rozmawiać po polsku.

To dobrowolna zabawa. Wybierz to, na co masz ochotę!

Chcę opowiedzieć o tym, że...

_____

_____

INSTYTUT ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO
Sfinansowano przez
Instytut Rozwoju Języka Polskiego
ze środków budżetu państwa